Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 14ης Φεβρουαρίου 2012*

«Κρατικές ενισχύσεις — Ενίσχυση αναδιάρθρωσης χορηγούμενη σε κατασκευαστή μεγάλων ηλεκτρικών οικιακών συσκευών την οποία κοινοποίησε η Γαλλική Δημοκρατία — Απόφαση που κηρύσσει την ενίσχυση υπό όρους συμβατή με την κοινή αγορά — Πρόδηλες πλάνες εκτιμήσεως — Κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-115/09 και T-116/09,

Electrolux AB, με έδρα τη Στοκχόλμη (Σουηδία), εκπροσωπούμενη από τους F. Wijckmans και H. Burez, δικηγόρους,

προσφεύγουσα στην υπόθεση T-115/09,

Whirlpool Europe BV, με έδρα το Breda (Κάτω Χώρες), εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους F. Tuytschaever και B. Bellen, στη συνέχεια, από τους H. Burez και F. Wijckmans, δικηγόρους,

προσφεύγουσα στην υπόθεση T-116/09,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους L. Flynn και C. Giolito,

καθής,

υποστηριζόμενης από

τη **Γαλλική Δημοκρατία**, εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους G. de Bergues και A.-L. Vendrolini, στη συνέχεια, από τους de Bergues και J. Gstalter,

και

τη **Fagor France SA**, με έδρα το Rueil-Malmaison (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους J. Derenne και A. Müller-Rappard, δικηγόρους,

παρεμβαίνουσες,

με αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως 2009/485/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Οκτωβρίου 2008, σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 44/07 (πρώην N 460/07) που η Γαλλία προτίθεται να χορηγήσει στην επιχείρηση FagorBrandt (ΕΕ 2009, L 160, σ. 11),

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους I. Pelikánová, πρόεδρο, K. Jürimäe (εισηγητή) και M. van der Woude, δικαστές,

γραμματέας: V. Nagy, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 29ης Ιουνίου 2011,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Η Electrolux AB, προσφεύγουσα στην υπόθεση T-115/09, και η Whirlpool Europe BV (στο εξής: Whirlpool), προσφεύγουσα στην υπόθεση T-116/09, δραστηριοποιούνται αμφότερες στον τομέα κατασκευής και διάθεσης στο εμπόριο μεγάλων ηλεκτρικών οικιακών συσκευών. Η Electrolux και η Whirlpool (στο εξής, από κοινού: προσφεύγουσες) είναι ανταγωνίστριες της Fagor France SA (στο εξής: FagorBrandt).

2 Στις 21 Οκτωβρίου 2008, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξέδωσε την απόφαση 2009/485/ΕΚ σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 44/07 (πρώην N 460/07) που η Γαλλία [είχε πρόθεση] να χορηγήσει στην επιχείρηση FagorBrandt (ΕΕ 2009, L 160, σ. 1, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

3 Η προσβαλλόμενη απόφαση χωρίζεται σε επτά τμήματα. Στο πρώτο τμήμα, με τίτλο «Διαδικασία», η Επιτροπή υπενθυμίζει καταρχάς ότι, στις 6 Αυγούστου 2007, η Γαλλία της κοινοποίησε ενίσχυση υπέρ του ομίλου FagorBrandt (στο εξής: επίμαχη ενίσχυση). Εν συνεχεία, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, στις 10 Οκτωβρίου 2007, ενημέρωσε τη Γαλλική Δημοκρατία ότι επρόκειτο να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88, παράγραφος 2, ΕΚ. Η απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας (στο εξής: απόφαση περί κινήσεως της διαδικασίας) δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (ΕΕ 2007, C 275, σ. 18) και οι ενδιαφερόμενοι κλήθηκαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την επίμαχη ενίσχυση. Εκτός από τις παρατηρήσεις της FagorBrandt, η Επιτροπή έλαβε τις παρατηρήσεις δύο ανταγωνιστριών επιχειρήσεων, εκ των οποίων η μία ήταν η Electrolux και η άλλη ήταν μια επιχείρηση που δήλωσε ότι επιθυμεί να διατηρηθεί η ανωνυμία της (στο εξής: δεύτερη καταγγέλλουσα) (αιτιολογικές σκέψεις 1 έως 5 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

4 Στο δεύτερο τμήμα της προσβαλλομένης αποφάσεως, με τον τίτλο «Περιγραφή», η Επιτροπή διαπιστώνει, μεταξύ άλλων, ότι η επίμαχη ενίσχυση που σχεδίαζε να χορηγήσει το γαλλικό Υπουργείο Οικονομίας, Οικονομικών και Απασχόλησης αποτελεί ενίσχυση αναδιάρθρωσης ύψους 31 εκατομμυρίων ευρώ. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης, αφενός, ότι η FagorBrandt ανήκει έμμεσα σε μία συνεταιριστική εταιρεία ισπανικού δικαίου, τη Fagor Electrodomésticos S. Coop. (στο εξής: Fagor), η οποία, με τη σειρά της, μετέχει στην ένωση συνεταιρισμών Mondragón Corporación Cooperativa. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι, κατά το έτος 2007, η FagorBrandt πραγματοποίησε κύκλο εργασιών 903 εκατομμυρίων ευρώ δραστηριοποιούμενη στις τρεις μεγάλες κατηγορίες προϊόντων του τομέα των μεγάλων ηλεκτρικών συσκευών, ήτοι, στις συσκευές πλύσης, στις συσκευές ψύξης και στις συσκευές ψησίματος/βρασίματος (αιτιολογικές σκέψεις 6 έως 9 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

5 Στο τρίτο τμήμα της προσβαλλομένης αποφάσεως, με τίτλο «Λόγοι που οδήγησαν στην κίνηση διαδικασίας», η Επιτροπή απαριθμεί τους πέντε λόγους που την ώθησαν να εκδώσει την απόφαση περί κινήσεως της διαδικασίας. Πρώτον, η Επιτροπή διαπίστωσε το ενδεχόμενο κινδύνου να καταστρατηγηθεί η παράγραφος 12 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη

διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ 2004, C 244, σ. 2, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές), η οποία προβλέπει απαγόρευση χορηγήσεως ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση σε νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις, λαμβανομένου υπόψη ότι η FagorBrandt είχε συσταθεί τον Ιανουάριο του 2002. Δεύτερον, διαπιστώθηκε κίνδυνος καταστρατηγήσεως της υποχρεώσεως επιστροφής της ενίσχυσης που είχε χορηγηθεί στη FagorBrandt δυνάμει του καθεστώτος απαλλαγής των εταιρικών κερδών από τον φόρο του οποίου έτυχε εφαρμογής η επιχείρηση αυτή βάσει του άρθρου 44 septies του γαλλικού γενικού φορολογικού κώδικα (στο έξής: ενίσχυση 44 septies) και της οποίας την ανάκτηση είχε διατάξει η Επιτροπή με την απόφαση 2004/343/ΕΚ της 16ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων που εφάρμοσε η Γαλλία για την ανάληψη των δραστηριοτήτων προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ 2004, L 108, σ. 38). Τρίτον, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της FagorBrandt. Συναφώς, αφενός, το θεσμικό αυτό όργανο ζήτησε να του παρασχεθούν διευκρινίσεις ως προς τις προβλέψεις σχετικά με την κατά 20 % αύξηση του κύκλου εργασιών της FagorBrandt το 2007 σε σχέση με το 2006. Αφετέρου, η Επιτροπή κάλεσε τη FagorBrandt να εξηγήσει με ποιον τρόπο σκόπευε η εταιρία αυτή να ανταποκριθεί στην υποχρέωση επιστροφής της παράνομης ενίσχυσης που είχε εισπράξει η ιταλική θυγατρική της FagorBrandt Italia (στο εξής: παράνομη ιταλική ενίσχυση). Τέταρτον, η Επιτροπή εξέφρασε επίσης αμφιβολίες ως προς τον επαρκή χαρακτήρα των αντισταθμιστικών μέτρων που είχαν ήδη ληφθεί στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Πέμπτον, η Επιτροπή διατήρησε επιφυλάξεις σχετικά με το κατά πόσον η συνεισφορά ίδιων πόρων της FagorBrandt πληρούσε τους όρους που προβλέπονται στις παραγράφους 43 και 44 των κατευθυντηρίων γραμμών. Αφενός, το θεσμικό αυτό όργανο διευκρινίζει συναφώς ότι οι γαλλικές αρχές δεν συμπεριέλαβαν την επιστροφή της ενίσχυσης 44 septies στο κόστος αναδιάρθρωσης. Αφετέρου, οι γαλλικές αρχές δεν αποσαφήνισαν την προέλευση ορισμένων ποσών που λογίζονται ως συνεισφορά ίδιων πόρων της FagorBrandt (αιτιολογικές σκέψεις 11 έως 16 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

6 Στο τέταρτο και πέμπτο τμήμα της προσβαλλομένης αποφάσεως που τιτλοφορούνται αντιστοίχως «Παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων» και «Σχόλια της Γαλλίας», αφενός, η Επιτροπή παραθέτει τους λόγους για τους οποίους η Electrolux και η δεύτερη καταγγέλλουσα θεωρούν ότι δεν πληρούνται εν προκειμένω οι όροι που προβλέπουν οι κατευθυντήριες γραμμές, ειδικότερα στο μέτρο που η επίμαχη ενίσχυση νοθεύει τον ανταγωνισμό, δεν περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο και σκοπεί στην καταστρατήγηση της υποχρέωσης επιστροφής των προγενέστερων ενισχύσεων που κηρύχθηκαν παράνομες από την Επιτροπή. Αφετέρου, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Γαλλική Δημοκρατία και η FagorBrandt υποστήριξαν ότι η εν λόγω εταιρία πληρούσε όλους τους όρους των κατευθυντηρίων γραμμών προκειμένου να είναι επιλέξιμη για την επίμαχη ενίσχυση (αιτιολογικές σκέψεις 17 έως 33 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

7 Στο έκτο τμήμα της προσβαλλομένης αποφάσεως, με τίτλο «Εκτίμηση της ενίσχυσης», πρώτον, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι κανένα από τα μέρη δεν αμφισβήτησε το συμπέρασμα ότι η επίμαχη ενίσχυση συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ (αιτιολογική σκέψη 34 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

8 Δεύτερον, η Επιτροπή θεωρεί ότι η επίμαχη ενίσχυση μπορεί να εκτιμηθεί μόνον υπό το πρίσμα των κατευθυντηρίων γραμμών, πράγμα που δεν τέθηκε υπό αμφισβήτηση ούτε από τη Γαλλική Δημοκρατία ούτε από τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας (αιτιολογικές σκέψεις 35 και 36 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

9 Τρίτον, η Επιτροπή εξετάζει την επιλεξιμότητα της FagorBrandt για τις ενισχύσεις αναδιάρθρωσης υπό το πρίσμα των διατάξεων των κατευθυντηρίων γραμμών. Στο πλαίσιο αυτό, το θεσμικό αυτό όργανο θεωρεί ότι η FagorBrandt πληροί τις προϋποθέσεις των παραγράφων 11 και 13 των κατευθυντηρίων γραμμών, δεδομένου ότι οι οικονομικές δυσχέρειες της Fagor είχαν επιδεινωθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε η επιχείρηση αυτή δεν μπορούσε να αντεπεξέλθει οικονομικά. Αφετέρου, από τη χρηματοοικονομική ανάλυση της FagorBrandt, η οποία συστάθηκε τον Ιανουάριο του 2002, προκύπτει ότι η επιχείρηση αυτή δεν μπορούσε να θεωρηθεί προβληματική κατά τη διάρκεια των τριών πρώτων ετών λειτουργίας της (αιτιολογικές σκέψεις 37 έως 43 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

10 Τέταρτον, αφενός, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο κύριος λόγος των οικονομικών δυσχερειών της FagorBrandt δεν είναι η επιστροφή της ενίσχυσης 44 septies και, ως εκ τούτου, ότι η επιχείρηση αυτή είναι επιλέξιμη για τη χορήγηση ενισχύσεων αναδιάρθρωσης. Αφετέρου, η Επιτροπή παρατηρεί ότι, σύμφωνα με την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στις 15 Μαΐου 1997 στην υπόθεση C-355/95 P, TWD κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. I-2549, στο εξής: απόφαση Deggendorf, σκέψεις 25 και 26), τίποτε δεν εμποδίζει την αναστολή χορήγησης της επίμαχης ενίσχυσης έως ότου ανακτηθεί η ενίσχυση 44 septies (αιτιολογικές σκέψεις 44 έως 50 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

11 Πέμπτον, η Επιτροπή εξετάζει το σχέδιο αναδιάρθρωσης και καταλήγει ότι το σχέδιο αυτό παρέχει τη δυνατότητα αποκατάστασης της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της επιχείρησης. Στο πλαίσιο αυτό, αφενός, το εν λόγω θεσμικό όργανο επισημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι, το 2007, ο κύκλος εργασιών της FagorBrandt αυξήθηκε όχι κατά 20 %, όπως είχε προβλέψει η εταιρία αυτή με το σχέδιο αναδιάρθρωσης, αλλά κατά 16 %. Αφετέρου, η Επιτροπή παρατηρεί, όσον αφορά το γεγονός ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν διευκρίνιζε με ποιον τρόπο σκόπευε η FagorBrandt να αντεπεξέλθει στην υποχρέωση επιστροφής της παράνομης ιταλικής ενίσχυσης, ότι οι γαλλικές αρχές εξήγησαν ότι η ανάκτηση της εν λόγω ενίσχυσης δεν ασκούσε επιρροή στη χρηματοοικονομική κατάσταση του ομίλου επισημαίνοντας, κατ' ουσίαν, ότι το ποσό της επιστρεφόμενης ενίσχυσης θα ήταν ενδεχομένως χαμηλότερο του ενός εκατομμυρίου ευρώ. Συναφώς, η Επιτροπή απορρίπτει όλα τα επιχειρήματα που προέβαλε η δεύτερη καταγγέλλουσα κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι, μολονότι τα πρόσθετα αντισταθμιστικά μέτρα που πρότεινε η Γαλλική Δημοκρατία μετά την έκδοση της αποφάσεως περί κινήσεως της διαδικασίας εξασθενούν τη FagorBrandt, εντούτοις δεν εμποδίζουν την αποκατάσταση της βιωσιμότητάς της (αιτιολογικές σκέψεις 51 έως 71 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

12 Έκτον, η Επιτροπή επισημαίνει κατ' ουσίαν ότι, μολονότι η επίμαχη ενίσχυση προκαλεί στρέβλωση του ανταγωνισμού, ωστόσο διάφοροι παράγοντες περιορίζουν τις αρνητικές της συνέπειες. Καταρχάς, το μερίδιο αγοράς που κατέχει η FagorBrandt στην Ευρώπη ανέρχεται το πολύ στο 5 %. Το δε άθροισμα των μεριδίων της Fagor και της FagorBrandt στην Ευρώπη δεν υπερβαίνει το 8 %. Επιπλέον, υπάρχουν τουλάχιστον τέσσερις ανταγωνίστριες εταιρίες με μερίδια αγοράς της τάξεως του 10 % ή μεγαλύτερα. Εν συνεχεία, κατά την Επιτροπή, η επίμαχη ενίσχυση αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 4 % του ευρωπαϊκού κύκλου εργασιών της FagorBrandt. Εκτός αυτού, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η επίμαχη ενίσχυση επηρεάζει αρνητικά τους όρους του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών, κατέστη αναγκαίο να ληφθούν πραγματικά αντισταθμιστικά μέτρα, μη αμελητέα καίτοι περιορισμένης κλίμακας. Συναφώς, η Επιτροπή εκτιμά ότι δεν μπορούν να θεωρούνται αντισταθμιστικά τα μέτρα της παύσεως λειτουργίας δύο εργοστασίων σε δύο τοποθεσίες στη Γαλλία. Αντιθέτως, η μεταβίβαση, τον Μάρτιο του 2004, της επιχειρήσεως Brandt Components, θυγατρικής της FagorBrandt, μπορεί, κατά την Επιτροπή, να θεωρηθεί αντισταθμιστικό μέτρο. Εντούτοις, επειδή το μέτρο αυτό και μόνο κρίνεται ανεπαρκές, η Επιτροπή επισημαίνει ότι είναι αναγκαίο να εξετασθούν τα πρόσθετα αντισταθμιστικά μέτρα που προτείνουν οι γαλλικές αρχές. Το θεσμικό αυτό όργανο κρίνει ότι το μέτρο που πρέπει να προτιμηθεί είναι η παύση της εμπορίας προϊόντων ψύξης, ψησίματος/βρασίματος και των πλυντηρίων πιάτων υπό το σήμα Vedette για μια πενταετία και όχι η μεταβίβαση του σήματος αυτού. Συναφώς, η Επιτροπή καταλήγει ότι η πενταετής παύση εμπορίας των εν λόγω προϊόντων καθώς και η μεταβίβαση της θυγατρικής Brandt Components παρέχουν τη δυνατότητα να αποφευχθούν υπερβολικές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού κατά την έννοια των παραγράφων 38 έως 40 των κατευθυντηρίων γραμμών (αιτιολογικές σκέψεις 72 έως 95 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

13 Έβδομον, όσον αφορά την υποχρέωση να περιοριστεί στο απολύτως αναγκαίο το ποσό και η ένταση της ενίσχυσης κατ' εφαρμογή των παραγράφων 43 έως 45 των κατευθυντηρίων γραμμών, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι διατηρεί επί του ζητήματος αυτού ορισμένες αμφιβολίες τις οποίες εξέφρασε με την αιτιολογική σκέψη 44 της αποφάσεως περί κινήσεως της διαδικασίας. Αφενός, η συνεισφορά ίδιων πόρων του αποδέκτη της επίμαχης ενίσχυσης συνίσταται σε τραπεζικά δάνεια που συνάφθηκαν στην αγορά, ποσού κυμαινόμενου μεταξύ 30 και 35 εκατομμυρίων ευρώ για τα οποία παρασχέθηκαν ως ασφάλεια αποθέματα τελικών προϊόντων. Αφετέρου, η επιστροφή της ενίσχυσης 44 septies, ανερχόμενης σε ποσό κυμαινόμενο μεταξύ 25 και 30 εκατομμυρίων ευρώ, περιλαμβανομένων τόκων, είχε συνυπολογισθεί στο σχέδιο αναδιάρθρωσης. Ακόμα και αν η έντοκη επιστροφή της ενίσχυσης είχε

περιληφθεί ως δαπάνη αναδιάρθρωσης, τούτο δεν θα είχε ως αποτέλεσμα η συνεισφορά ίδιων πόρων του αποδέκτη της ενίσχυσης να μειωθεί κάτω από το 50 %, όπως απαιτεί η παράγραφος 44 των κατευθυντηρίων γραμμών. Επίσης, η Επιτροπή εκτιμά ότι, μετά τη χορήγηση της ενίσχυσης και την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης, ο όμιλος θα παραμείνει σημαντικά χρεωμένος (αιτιολογικές σκέψεις 96 έως 104 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

14 Στο έβδομο τμήμα της προσβαλλομένης αποφάσεως, με τίτλο «Συμπέρασμα», η Επιτροπή καταλήγει ότι η επίμαχη ενίσχυση μπορεί υπό ορισμένες προϋποθέσεις να θεωρηθεί συμβατή με την κοινή αγορά.

15 Το διατακτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως έχει ως εξής:

«Άρθρο 1

Η ενίσχυση που η Γαλλία προτίθεται να χορηγήσει στην επιχείρηση FagorBrandt ύψους 31 [εκατομμυρίων] ευρώ συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 2.

Άρθρο 2

1. Οι γαλλικές αρχές υποχρεούνται να αναστείλουν την καταβολή στην επιχείρηση FagorBrandt της ενίσχυσης που προβλέπεται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης όσο δεν έχει πραγματοποιηθεί η ανάκτηση από τη FagorBrandt της μη συμβιβάσιμης ενίσχυσης που αναφέρεται στην απόφαση 2004/343/ΕΚ.

2. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης της FagorBrandt, όπως ανακοινώθηκε στην Επιτροπή από τη Γαλλία, στις 6 Αυγούστου [2007], εκτελείται εξ ολοκλήρου.

3. Η FagorBrandt διακόπτει την εμπορία των προϊόντων ψύξης, ψησίματος/βρασίματος και των πλυντηρίων πιάτων της μάρκας Vedette για μία πενταετία, που θα πρέπει να αρχίσει το αργότερο επτά μήνες μετά την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης.

4. Προς εξασφάλιση της [τήρησης] των όρων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3 του παρόντος άρθρου, η [Γαλλική Δημοκρατία] ενημερώνει την Επιτροπή, μέσω ετησίων εκθέσεων, σχετικά με την κατάσταση της εξέλιξης της αναδιάρθρωσης της FagorBrandt, την ανάκτηση της μη συμβιβάσιμης ενίσχυσης που περιγράφεται στην παράγραφο 1, της καταβολής της συμβιβάσιμης ενίσχυσης και της εφαρμογής των αντισταθμιστικών μέτρων.

Άρθρο 3

Η Γαλλία ενημερώνει την Επιτροπή, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, για τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί με αυτή.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Γαλλική Δημοκρατία.»

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

16 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 24 Μαρτίου 2009, οι προσφεύγουσες άσκησαν προσφυγές κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως, στις υποθέσεις T-115/09 και T-116/09 αντιστοίχως.

17 Με έγγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 30 Ιουνίου 2009, οι προσφεύγουσες ζήτησαν να υποχρεωθεί η Επιτροπή, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, να προσκομίσει εννέα έγγραφα ή κατηγορίες εγγράφων στα οποία παρέπεμψε το θεσμικό αυτό όργανο με τα υπομνήματά του απαντήσεως στις υποθέσεις T-115/09 και T-116/09.

18 Με έγγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 9 Ιουλίου 2009, η Γαλλική Δημοκρατία και η FagorBrandt ζήτησαν να παρέμβουν υπέρ της Επιτροπής στις υποθέσεις T-115/09 και T-116/09.

19 Με έγγραφα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 27 Ιουλίου 2009, η Επιτροπή υπέβαλε παρατηρήσεις επί των αιτήσεων προσκομίσεως εγγράφων των προσφευγουσών που μνημονεύονται στη σκέψη 17 ανωτέρω, αντιτασσόμενη στις αιτήσεις αυτές.

20 Με έγγραφα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 24 Αυγούστου 2009, η Electrolux ζήτησε από το Πρωτοδικείο, με τις παρατηρήσεις της επί των αιτήσεων παρεμβάσεως που μνημονεύονται στη σκέψη 18 ανωτέρω, την εμπιστευτική μεταχείριση, έναντι της FagorBrandt και της Γαλλικής Δημοκρατίας, ορισμένων αριθμητικών στοιχείων περιλαμβανόμενων στο παράρτημα 15 του δικογράφου προσφυγής της, στο μέτρο που τα στοιχεία αυτά συνιστούν, κατ' ουσίαν, εμπιστευτικές πληροφορίες στρατηγικής σημασίας για την εν λόγω εταιρία.

21 Με διατάξεις που εξέδωσε ο πρόεδρος του δεύτερου τμήματος του Πρωτοδικείου στις 22 Σεπτεμβρίου 2009, έγιναν δεκτές οι αιτήσεις παρεμβάσεως που υπέβαλαν η Γαλλική Δημοκρατία και η FagorBrandt στις υποθέσεις T-115/09 και T-116/09. Με τις διατάξεις αυτές, το Πρωτοδικείο αποφάσισε ότι, δεδομένου ότι οι αιτήσεις παρεμβάσεως υποβλήθηκαν μετά τη λήξη της προθεσμίας των έξι εβδομάδων που προβλέπει το άρθρο 115, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, τα δικαιώματα της Γαλλικής Δημοκρατίας και της FagorBrandt είναι εκείνα που ορίζει το άρθρο 116, παράγραφος 6, του ίδιου Κανονισμού.

22 Με επιστολές που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 30 Σεπτεμβρίου 2009, η FagorBrandt ζήτησε από το Πρωτοδικείο να της παράσχει πρόσβαση στις δικογραφίες των υποθέσεων T-115/09 και T-116/09 και να της διαβιβαστούν αντίγραφα ή αποσπάσματα εγγράφων περιλαμβανομένων στις εν λόγω δικογραφίες, υπό την επιφύλαξη της εμπιστευτικής μεταχείρισης της οποίας θα τύγχαναν ενδεχομένως ορισμένα από αυτά.

23 Με απόφαση που εξέδωσε στις 7 Οκτωβρίου 2009, ο πρόεδρος του δεύτερου τμήματος του Πρωτοδικείου απέρριψε τις αιτήσεις που μνημονεύονται στη σκέψη 22 ανωτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 116, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας.

24 Με επιστολές που κατέθεσαν στη Γραμματεία του νυν Γενικού Δικαστηρίου την 1η Ιουνίου 2010, οι προσφεύγουσες προσκόμισαν νέο πραγματικό στοιχείο συνιστάμενο σε ένα ανακοινωθέν Τύπου της Επιτροπής με ημερομηνία 5 Μαΐου 2010, με το οποίο το εν λόγω θεσμικό όργανο επισήμανε, μεταξύ άλλων, ότι δεν του είχαν υποβληθεί «επαρκή αποδεικτικά στοιχεία» από τα οποία να συνάγεται ότι, κατά τον χρόνο εκείνο, η FagorBrandt είχε επιστρέψει την ενίσχυση 44 septies. Η Επιτροπή υπέβαλε παρατηρήσεις επί της επιστολής αυτής στις 22 Ιουνίου 2010.

25 Κατόπιν τροποποιήσεως της συνθέσεως των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο τέταρτο τμήμα, στο οποίο κατά συνέπεια ανατέθηκε η υπό κρίση υπόθεση.

26 Με διάταξη που εξέδωσε ο πρόεδρος του τέταρτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου στις 5 Μαΐου 2011 μετά από ακρόαση των διαδίκων, αφενός, οι υποθέσεις T-115/09 και T-116/09 ενώθηκαν προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και έκδοση κοινής αποφάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου. Αφετέρου, έγινε δεκτή η αίτηση με την οποία η Elecrtrolux ζήτησε την έναντι της Whirlpool εμπιστευτική μεταχείριση ορισμένων εγγράφων.

27 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, έθεσε εγγράφως ερωτήματα στους διαδίκους και κάλεσε την Επιτροπή να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα. Οι διάδικοι προέβησαν στις απαιτούμενες ενέργειες εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

28 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις που τους έθεσε το Γενικό Δικαστήριο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 29ης Ιουνίου 2011.

29 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση,

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

30 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και από τη FagorBrandt, ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει τις προσφυγές ως αβάσιμες,

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

31 Προς στήριξη των προσφυγών τους, οι προσφεύγουσες προβάλλουν δύο λόγους ακυρώσεως.

32 Με τον πρώτο λόγο, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι δεν πληρούνται εν προκειμένω οι προϋποθέσεις για την κήρυξη μιας ενίσχυσης αναδιάρθρωσης ως συμβατής με την κοινή αγορά. Υποδιαιρούν δε τον λόγο αυτό σε οκτώ σκέλη. Κατά τις προσφεύγουσες, η προσβαλλόμενη απόφαση ενέχει: πρώτον, παραβίαση της αρχής της «εφάπαξ» ενίσχυσης που καθιερώνουν οι παράγραφοι 5 και 72 έως 77 των κατευθυντηρίων γραμμών και σύμφωνα με την οποία, κατ' ουσίαν, δεν επιτρέπεται χορήγηση ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση πριν την παρέλευση δέκα ετών από τη χορήγηση παρόμοιας ενίσχυσης· δεύτερον, παράβαση του όρου κατά τον οποίο, σύμφωνα με την παράγραφο 8 των κατευθυντηρίων γραμμών, δεν επιτρέπεται χορήγηση ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση με σκοπό την τεχνητή διατήρηση σε λειτουργία επιχειρήσεων σε τομέα με διαρθρωτική πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα· τρίτον, παράβαση του όρου που προβλέπει η παράγραφος 23 των κατευθυντηρίων γραμμών και σύμφωνα με τον οποίο η Επιτροπή, στο πλαίσιο εξετάσεως της χορηγήσεως ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση, θα πρέπει να συνεκτιμά τις προγενέστερες ενισχύσεις που χορηγήθηκαν παράνομα και οι οποίες δεν έχουν ανακτηθεί· τέταρτον, παράβαση του όρου που προβλέπει η παράγραφος 33 των κατευθυντηρίων γραμμών και σύμφωνα με τον οποίο ο αποδέκτης της ενίσχυσης πρέπει να είναι προβληματική επιχείρηση· πέμπτον, παράβαση του όρου που εκθέτει η παράγραφος 12 των κατευθυντηρίων γραμμών και σύμφωνα με τον οποίο ο αποδέκτης της ενίσχυσης δεν μπορεί να είναι νεοσύστατη επιχείρηση· έκτον, παράβαση του όρου κατά τον οποίο, σύμφωνα με τις παραγράφους 34 και 35 των κατευθυντηρίων γραμμών, το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να επιτρέπει την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της αποδέκτριας επιχείρησης· έβδομον, παράβαση του όρου που προβλέπουν οι παράγραφοι 38 έως 40 των κατευθυντηρίων γραμμών και σύμφωνα με τον οποίο τα αντισταθμιστικά μέτρα πρέπει να είναι ανάλογα με τη στρέβλωση του ανταγωνισμού που προκαλεί η ενίσχυση· όγδοον, παράβαση του όρου που προβλέπει η παράγραφος 43 των κατευθυντηρίων γραμμών και σύμφωνα με τον οποίο η ενίσχυση πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο καθώς και ότι πρέπει να υπάρχει πραγματική συμβολή του ομίλου στον οποίο ανήκει η FagorBrandt.

33 Με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν κατ' ουσίαν ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή παρέβη πολλαπλώς την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει από το άρθρο 253 ΕΚ. Υποδιαιρούν δε τον λόγο αυτό σε τρία σκέλη. Πρώτον, κατά την Electrolux, η Επιτροπή παρέλειψε να εξετάσει το ζήτημα κατά πόσον η επίμαχη αγορά χαρακτηριζόταν από διαρθρωτική πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, μολονότι η εταιρία αυτή την είχε ενημερώσει για το φαινόμενο αυτό κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας. Κατά τη Whirlpool, αντιθέτως, η Επιτροπή όφειλε να έχει παραθέσει τους λόγους για τους οποίους δεν έκρινε αναγκαίο τον περιορισμό της στρέβλωσης του ανταγωνισμού σε άλλα κράτη μέλη πλην της Γαλλίας. Δεύτερον, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η Επιτροπή παρέλειψε να παραθέσει τους λόγους για τους οποίους εκτίμησε ότι η συμβολή του ομίλου στον οποίο ανήκε η FagorBrandt ήταν ικανοποιητική δεδομένου ότι ήταν η υψηλότερη δυνατή. Τρίτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή όφειλε να έχει παραθέσει με την προσβαλλόμενη απόφαση τους λόγους για τους οποίους δεν ήταν αναγκαίο να εκτιμηθεί ο αντίκτυπος που είχε η επιστροφή της ενίσχυσης 44 septies στην αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της FagorBrandt.

34 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη FagorBrandt, αντιτάσσεται στους ανωτέρω δύο λόγους ακυρώσεως.

35 Αφενός, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να επισημάνει ότι, όπως εκτίμησε και η Επιτροπή με τη σκέψη 36 της προσβαλλομένης αποφάσεως, είναι πέραν πάσης αμφισβητήσεως ότι η συμβατότητα μιας ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση με την κοινή αγορά πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα του άρθρου 87, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΕΚ. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο θα υπενθυμίσει προκαταρκτικώς το νομικό πλαίσιο που διέπει την εξουσία εκτιμήσεως της Επιτροπής κατά την εξέταση της συμβατότητας μιας ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση με την κοινή αγορά καθώς και την εξουσία ελέγχου που διαθέτει συναφώς το Γενικό Δικαστήριο. Αφετέρου, θα υπεισέλθει στην εξέταση των επιχειρημάτων που προβάλλουν οι προσφεύγουσες με το έβδομο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως.

Επί του νομικού πλαισίου που διέπει τον έλεγχο των ενισχύσεων για την αναδιάρθρωση

36 Πρώτον, δυνάμει του άρθρου 87, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΕΚ, ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους εμπορίας κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.

37 Κατά πάγια νομολογία, για την εφαρμογή του άρθρου 87, παράγραφος 3, στοιχείο γ', ΕΚ, η Επιτροπή διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως, η άσκηση της οποίας περιλαμβάνει σύνθετες εκτιμήσεις οικονομικής και κοινωνικής φύσεως, οι οποίες πρέπει να πραγματοποιηθούν εντός κοινοτικού πλαισίου (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 24ης Φεβρουαρίου 1987, 310/85, Deufil κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 901, σκέψη 18, και της 29ης Απριλίου 2004, C-372/97, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-3679, σκέψη 83· απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουνίου 2005, T-349/03, Corsica Ferries France κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2197, σκέψη 137).

38 Επιπλέον, η Επιτροπή μπορεί να επιβάλει στον εαυτό της ορισμένες αρχές τις οποίες δεσμεύεται να τηρεί κατά την άσκηση των εξουσιών εκτιμήσεως που διαθέτει, εκδίδοντας πράξεις, όπως οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις προβληματικές επιχειρήσεις, εφόσον οι πράξεις αυτές περιλαμβάνουν ενδεικτικούς κανόνες ως προς την κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθήσει το όργανο αυτό και στον βαθμό που δεν αποκλίνουν από τους κανόνες της Συνθήκης (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Ιανουαρίου 2002, T-35/99, Keller και Keller Meccanica κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-261, σκέψη 77 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

39 Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ότι, όσον αφορά την έννοια της ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση, από τις παραγράφους 16 και 17 των κατευθυντηρίων γραμμών προκύπτει κατ' ουσίαν ότι η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση αυτή σκοπεί στην αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας μιας επιχειρήσεως κατ' αντιδιαστολή προς την ενίσχυση διάσωσης, η οποία συνίσταται σε προσωρινή συνδρομή με σκοπό την υλοποίηση άμεσων μέτρων.

40 Δεύτερον, κατά πάγια νομολογία, ο δικαστικός έλεγχος στον οποίο υπόκειται η άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 87, παράγραφος 3, ΕΚ, περιορίζεται στην επαλήθευση της τηρήσεως των κανόνων διαδικασίας και αιτιολογίας, καθώς και στην εξακρίβωση του υποστατού των πραγματικών περιστατικών που ελήφθησαν υπόψη και της απουσίας πλάνης περί το δίκαιο, πρόδηλης πλάνης περί την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών ή κατάχρησης εξουσίας (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Φεβρουαρίου 2003, C-409/00, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-1487, σκέψη 93, και απόφαση Corsica Ferries France κατά Επιτροπής, σκέψη 37 ανωτέρω, σκέψη 138 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Αντιθέτως, δεν εναπόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να υποκαθιστά τον συντάκτη της αποφάσεως προβαίνοντας στη σχετική οικονομική εκτίμηση (απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Ιουνίου 1998, Τ-371/94 και Τ-394/94, British Airways κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-2405, σκέψη 79, και αποφαση Corsica Ferries France κατά Επιτροπής, σκέψη 37 ανωτέρω, σκέψη 138).

41 Εκτός αυτού, στο Γενικό Δικαστήριο απόκειται επίσης να εξακριβώνει αν τηρήθηκαν οι αυτοδεσμεύσεις που ανέλαβε η Επιτροπή με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές (βλ., συναφώς, απόφαση Keller και Keller Meccanica κατά Επιτροπής, σκέψη 38 ανωτέρω, σκέψη 77 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

42 Αντιθέτως, δεν απόκειται στον δικαστή της Ένωσης να υποκαθιστά την Επιτροπή, διενεργώντας αντ' αυτής τον έλεγχο στον οποίον η ίδια ουδέποτε προέβη και διατυπώνοντας εικασίες ως προς τα πορίσματα στα οποία θα κατέληγε κατόπιν του ελέγχου αυτού (απόφαση του Πρωτοδικείου της 1ης Ιουλίου 2008, Τ-266/02, Deutsche Post κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-1233, σκέψη 95· βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Σεπτεμβρίου 2004, Τ-274/01, Valmont κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-3145, σκέψη 136).

43 Η παρούσα προσφυγή πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα των εν λόγω αρχών.

Επί του εβδόμου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από παράβαση των παραγράφων 38 έως 40 των κατευθυντηρίων γραμμών, που αφορούν τον δυσανάλογο χαρακτήρα των ληφθέντων αντισταθμιστικών μέτρων προς τη στρέβλωση του ανταγωνισμού που προκάλεσε η επίμαχη ενίσχυση

44 Επισημαίνεται ότι, όσον αφορά τη λήψη αντισταθμιστικών μέτρων στο πλαίσιο χορηγήσεως ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση, οι παράγραφοι 38 έως 40 των κατευθυντηρίων γραμμών αφορούν την «πρόληψη κάθε υπερβολικής στρέβλωσης του ανταγωνισμού». Δυνάμει των διατάξεων αυτών, και όπως υπενθυμίζει και η Επιτροπή με τα έγγραφά της, πρώτον, η λήψη αντισταθμιστικών μέτρων επιβάλλεται προκειμένου να περιορίζονται οι αρνητικές επιπτώσεις που έχει στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές η χορήγηση ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση (παράγραφος 38 των κατευθυντηρίων γραμμών). Δεύτερον, τα μέτρα αυτά πρέπει να είναι «κατάλληλα», υπό την έννοια ότι δεν πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα την επιδείνωση της διάρθρωσης της αγοράς (παράγραφος 39 των κατευθυντηρίων γραμμών). Τρίτον, τα μέτρα πρέπει να είναι «ανάλογα» προς την ένταση της στρέβλωσης που προκαλεί η ενίσχυση. Ως προς το τελευταίο αυτό ζήτημα, πρώτον, τα εν λόγω μέτρα πρέπει να αφορούν την αγορά ή τις αγορές όπου η επιχείρηση θα κατέχει σημαντική θέση μετά την αναδιάρθρωση. Δεύτερον, ανεξαρτήτως του αν τα μέτρα αυτά λαμβάνονται πριν ή μετά τη χορήγηση της ενίσχυσης, θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της ίδιας αναδιάρθρωσης. Τρίτον, δεν πρέπει να συνίστανται σε απλή [διαγραφή από τα λογιστικά βιβλία] ή παύση ζημιογόνων δραστηριοτήτων καθόσον οι ενέργειες αυτές δεν συνεπάγονται μείωση της παραγωγικής ικανότητας της οικείας επιχειρήσεως ή της παρουσίας της στην αγορά (παράγραφος 40 των κατευθυντηρίων γραμμών).

45 Οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι, βάσει των παραγράφων 38 και 40 των κατευθυντηρίων γραμμών, τα αντισταθμιστικά μέτρα πρέπει κατ' ουσίαν, αφενός, να είναι ανάλογα προς την ένταση της στρέβλωσης που προκαλεί μια ενίσχυση αναδιάρθρωσης και, αφετέρου, να αφορούν την αγορά ή τις αγορές όπου η επιχείρηση θα κατέχει σημαντική θέση μετά την αναδιάρθρωση. Οι προσφεύγουσες προβάλλουν συναφώς τρεις κύριες αιτιάσεις. Με την πρώτη αιτίαση, υποστηρίζουν ότι τα αντισταθμιστικά μέτρα που έλαβε η Επιτροπή είναι ανεπαρκή, λαμβανομένης υπόψη της σημαντικής θέσης που κατέχει στην αγορά η FagorBrandt. Με τη δεύτερη αιτίαση, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η μεταβίβαση της Brandt Components δεν συνιστά κατάλληλο αντισταθμιστικό μέτρο. Με την τρίτη αιτίαση, υποστηρίζουν ότι η πενταετής παύση της εμπορίας προϊόντων ψύξης, ψησίματος/βρασίματος και πλυντηρίων πιάτων υπό το σήμα Vedette δεν συνιστά ανάλογο αντισταθμιστικό μέτρο, δεδομένης της έντασης της στρέβλωσης που προκαλεί η επίμαχη ενίσχυση.

46 Η Επιτροπή αντιτάσσεται και στις τρεις αιτιάσεις.

47 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή, αφού επισήμανε με τις αιτιολογικές σκέψεις 80 και 81 της προσβαλλομένης αποφάσεως ότι τα μέτρα παύσης της λειτουργίας δύο εργοστασίων της FagorBrandt δεν συνιστούσαν αντισταθμιστικά μέτρα λόγω του ότι επρόκειτο για παύση ζημιογόνων δραστηριοτήτων, με τις αιτιολογικές σκέψεις 82 και 83 της προσβαλλομένης αποφάσεως προέβη στις ακόλουθες εκτιμήσεις σχετικά με τη μεταβίβαση της Brandt Components

«(82) Αντίθετα, τον Μάρτιο 2004, η επιχείρηση [μεταβίβασε] τη θυγατρική της Brandt Components (εργοστάσιο της Nevers) στον αυστριακό όμιλο ATB έναντι ποσού [2-5] εκατ. ευρώ. Δεν πρόκειται ως εκ τούτου για διαγραφή από τα λογιστικά βιβλία […] ούτε για παύση δραστηριότητας. Το μέτρο αυτό, συνεπώς, δεν αποκλείεται από την […] διάταξη της παραγράφου 40 των κατευθυντηρίων γραμμών […]. Η [μεταβιβασθείσα] τον Μάρτιο 2004 δραστηριότητα […] είχε παρουσιάσει το 2003 κύκλο εργασιών [25-45] εκατ. ευρώ —που αντιστοιχούσε σε [2-5] % του κύκλου εργασιών της επιχείρησης το 2003— και απασχολούσε [250-500] εργαζόμενους —που αντιστοιχούσαν στο [5-10] % του προσωπικού της επιχείρησης. [Η δραστηριότητα αυτή συνίστατο σε] σχεδιασμό, ανάπτυξη, κατασκευή και εμπορία ηλεκτρικών κινητήρων για πλυντήρια. Η [μεταβίβαση] αυτή είχε λοιπόν ως συνέπεια τη μείωση της παρουσίας της επιχείρησης στην αγορά των εξαρτημάτων πλυντηρίων ρούχων.

(83) Η Επιτροπή, παρότι δέχεται ότι το μέτρο αυτό αποτελεί αντισταθμιστικό μέτρο, θεωρεί ότι δεν μπορεί από μόνο του να αντισταθμίσει τις αρνητικές συνέπειες της [επίμαχης] ενίσχυσης. Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι το μέτρο αυτό δεν μειώνει την παρουσία της FagorBrandt στην αγορά των μεγάλων ηλεκτρικών οικιακών συσκευών […], που είναι η κύρια αγορά στην οποία η επιχείρηση αυτή θα παραμείνει παρούσα.»

48 Η υποσημείωση 32 της προσβαλλομένης αποφάσεως, στην οποία παραπέμπει η αιτιολογική σκέψη 83 της ίδιας, έχει ως εξής:

«Οι γαλλικές αρχές αναφέρουν ότι η δραστηριότητα της Brandt Components επέτρεπε στην επιχείρηση να επωφεληθεί από ισχυρή ολοκλήρωση της παραγωγής των πλυντηρίων ρούχων υψηλού επιπέδου, που αποτελεί ιστορικά την ισχυρή θέση του ομίλου FagorBrandt. Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, αυτό το είδος ολοκλήρωσης αφορά ιδιαίτερα τα καινοτόμα προϊόντα ή εκείνα τα οποία απαιτούν ειδική τεχνογνωσία και εφαρμόζεται από τους μεγαλύτερους επιχειρηματίες του τομέα (π.χ. την BSH ή τη Miele). Η Επιτροπή παρατηρεί ωστόσο ότι, πέρα από τους προαναφερθέντες ισχυρισμούς, οι γαλλικές αρχές δεν προσκόμισαν στοιχεία που να επιτρέπουν [να συναχθεί πέραν πάσης αμφισβητήσεως] —και ακόμα λιγότερο [να υπολογιστεί ποσοτικά ή ένταση] του αποτελέσματος αυτού— ότι […] η [μεταβίβαση] της Brandt Components θα μειώσει τη δυνατότητα της FagorBrandt να αναπτύξει ανταγωνιστικά πλυντήρια ρούχων και ως εκ τούτου θα μειώσει την παρουσία της στην αγορά των πλυντηρίων ρούχων. Η Επιτροπή δεν μπορεί ως εκ τούτου να συναγάγει ότι η [μεταβίβαση] της Brandt Components έχει πραγματική επίδραση στην αγορά των μεγάλων ηλεκτρικών οικιακών συσκευών.»

49 Αφενός, από τις αιτιολογικές σκέψεις 82 και 83 της προσβαλλομένης αποφάσεως καθώς και από την υποσημείωση 32 της αποφάσεως αυτής προκύπτει ότι η Επιτροπή εκτίμησε ότι η μεταβίβαση της Brandt Components μπορούσε να χαρακτηριστεί ως αντισταθμιστικό μέτρο δεδομένου ότι δεν επρόκειτο για «απλή διαγραφή από τα λογιστικά βιβλία» ούτε για «παύση δραστηριότητας» και ότι «είχε ως συνέπεια τη μείωση της παρουσίας της επιχείρησης στην αγορά των εξαρτημάτων πλυντηρίων ρούχων». Αφετέρου, και ταυτοχρόνως, η Επιτροπή εκτίμησε ότι το αντισταθμιστικό αυτό μέτρο δεν μείωσε την παρουσία της FagorBrandt στην κύρια αγορά στην οποία δραστηριοποιούνταν η εταιρία αυτή, δηλαδή στην αγορά των μεγάλων ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, με αποτέλεσμα το μέτρο αυτό να κριθεί αυτό και μόνο ανεπαρκές για να περιορίσει τη στρέβλωση του ανταγωνισμού που προκάλεσε η χορήγηση της επίμαχης ενίσχυσης.

50 Υπό το πρίσμα των διαπιστώσεων που εκτέθηκαν στις σκέψεις 47 έως 49 ανωτέρω, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να εξετάσει καταρχάς τη δεύτερη αιτίαση των προσφευγουσών, ότι η Επιτροπή κακώς έκρινε ότι η μεταβίβαση της Brandt Components συνιστούσε κατάλληλο αντισταθμιστικό μέτρο.

51 Πρώτον, δεν αμφισβητείται ότι η μεταβίβαση της Brandt Components πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2004 και ότι η Γαλλική Δημοκρατία κοινοποίησε στην Επιτροπή την επίμαχη ενίσχυση στις 6 Αυγούστου 2007, ήτοι τριάμισι σχεδόν έτη μετά την εν λόγω μεταβίβαση. Επομένως, μπορεί να υποστηριχθεί συναφώς ότι, ακόμα και αν, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, η Γαλλική Δημοκρατία θεωρούσε ότι η μεταβίβαση της Brandt Components αποτελούσε αναπόσπαστο τμήμα του σχεδίου αναδιάρθρωσης που είχε κοινοποιήσει στην Επιτροπή, εντούτοις, όπως παρατηρούν και οι προσφεύγουσες, όταν θεσπίστηκε το μέτρο αυτό τον Μάρτιο του 2004 δεν είχε ως σκοπό, και δεν μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα, να αμβλύνει τη στρέβλωση του ανταγωνισμού που θα προκαλούσε η χορήγηση της ενίσχυσης που κοινοποίησε η Γαλλική Δημοκρατία στις 6 Αυγούστου 2007.

52 Συναφώς, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο το επιχείρημα της Επιτροπής, η οποία υποστηρίζεται από τη FagorBrandt, ότι από την απόφαση Corsica Ferries France κατά Επιτροπής, σκέψη 37 ανωτέρω (σκέψη 225) προκύπτει ότι ένα αντισταθμιστικό μέτρο μπορεί να θεσπιστεί πριν την υλοποίηση σχεδίου αναδιάρθρωσης. Συγκεκριμένα, όπως ορθώς επισημαίνουν οι προσφεύγουσες, παρά το ότι το Πρωτοδικείο έκρινε με την εν λόγω απόφαση ότι ένα αντισταθμιστικό μέτρο μπορεί να θεσπιστεί πριν την υλοποίηση σχεδίου αναδιάρθρωσης, εντούτοις έλαβε υπόψη τις ιδιαίτερες περιστάσεις υπό τις οποίες ελήφθη το επίμαχο μέτρο ένα σχεδόν μήνα πριν τη θέσπιση του σχεδίου αναδιάρθρωσης καθώς και ότι το μέτρο αυτό υλοποιήθηκε ένα σχεδόν μήνα μετά την κοινοποίηση του σχεδίου στην Επιτροπή. Επομένως, οι περιστάσεις της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή δεν είναι παρόμοιες με εκείνες της υπό κρίση υποθέσεως, στην οποία η μεταβίβαση της Brandt Components πραγματοποιήθηκε τριάμισι σχεδόν έτη πριν από την κοινοποίηση στην Επιτροπή τόσο της ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση όσο και του σχεδίου αναδιάρθρωσης της FagorBrandt.

53 Δεύτερον, μολονότι δεν αμφισβητείται ότι, όπως παρατήρησε η Επιτροπή με την αιτιολογική σκέψη 82 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η μεταβίβαση της Brandt Components είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της παρουσίας της FagorBrandt στην αγορά των εξαρτημάτων πλυντηρίων ρούχων, επισημαίνεται, αντιθέτως, ότι κανείς από τους διαδίκους δεν υποστήριξε ούτε απέδειξε κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας ή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ότι η εν λόγω μεταβίβαση είχε ως αποτέλεσμα την έστω και ελάχιστη άμβλυνση των αρνητικών επιπτώσεων της επίμαχης ενίσχυσης επί των συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούσαν στην κύρια αγορά επί της οποίας δραστηριοποιούνταν η FagorBrandt. Αντιθέτως, όπως προκύπτει ρητώς από την αιτιολογική σκέψη 83 και την υποσημείωση 32 της προσβαλλομένης αποφάσεως (βλ. σκέψεις 47 και 48 ανωτέρω), η Επιτροπή απέκλεισε το ενδεχόμενο η μεταβίβαση της Brandt Components να είχε «πραγματική επίδραση» στην αγορά πλυντηρίων ρούχων, που αποτελεί τμήμα του τομέα των μεγάλων ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, ήτοι της «κύριας αγοράς» στην οποία, κατά την Επιτροπή, δραστηριοποιούνταν η FagorBrandt.

54 Τρίτον, αντιθέτως προς την εκτίμηση στην οποία προέβη η Επιτροπή με την αιτιολογική σκέψη 82 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το γεγονός ότι η μεταβίβαση της Brandt Components δεν συνιστούσε ούτε απλή διαγραφή από τα λογιστικά βιβλία αλλά ούτε και παύση δραστηριοτήτων δεν συνεπάγεται ότι

επρόκειτο αναγκαστικά για αντισταθμιστικό μέτρο πρόσφορο να αμβλύνει τις αρνητικές επιπτώσεις που προκάλεσε στην αγορά η χορήγηση της επίμαχης ενίσχυσης. Συγκεκριμένα το εν λόγω μέτρο, δεδομένου ότι, όπως διαπιστώθηκε με τις σκέψεις 52 και 53 ανωτέρω, δεν είχε ως αντικείμενο, και εν πάση περιπτώσει, ως αποτέλεσμα, τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων που επέφερε η χορήγηση της επίμαχης ενίσχυσης στις συναλλαγές και στον ανταγωνισμό, δεν μπορούσε εγκύρως να χαρακτηριστεί αντισταθμιστικό μέτρο.

55 Υπό το πρίσμα των εκτιμήσεων που εκτέθηκαν με τις σκέψεις 51 έως 54 ανωτέρω, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας, με την αιτιολογική σκέψη 83 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι η μεταβίβαση της Brandt Components συνιστά αντισταθμιστικό μέτρο κατά την έννοια των παραγράφων 38 έως 40 των κατευθυντηρίων γραμμών. Επομένως, πρέπει να εξετασθούν οι συνέπειες της πλάνης αυτής επί του βάσιμου της ανάλυσης την οποία πραγματοποίησε η Επιτροπή και σύμφωνα με την οποία τα αντισταθμιστικά μέτρα που ελήφθησαν εν προκειμένω παρείχαν τη δυνατότητα περιορισμού των αρνητικών επιπτώσεων που προκάλεσε η χορήγηση της ενίσχυσης στον ανταγωνισμό.

56 Καταρχάς, επισημαίνεται ότι, με την αιτιολογική σκέψη 94 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή διαπίστωσε τα ακόλουθα:

«Τα αντισταθμιστικά μέτρα είναι η παύση της εμπορίας για μία πενταετία ορισμένων προϊόντων (συσκευών ψησίματος/βρασίματος, ψύξης και πλυντηρίων πιάτων) της μάρκας Vedette […] και η [μεταβίβαση] της Brandt Components. Πρόκειται για πραγματική —μη αμελητέα– μείωση της παρουσίας της [FagorBrandt] στην αγορά, περιορισμένης όμως κλίμακας. Η μείωση αυτή είναι κατά συνέπεια ανάλογη προς το μέγεθος της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και των συναλλαγών, όπως αναλύεται προηγουμένως.»

57 Η Επιτροπή ολοκληρώνει την ανάλυση του ζητήματος αυτού με την αιτιολογική σκέψη 95 της προσβαλλομένης αποφάσεως, καταλήγοντας στα εξής:

«Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα [αντισταθμιστικά αυτά] μέτρα […] επιτρέπουν την αποφυγή των υπερβολικών στρεβλώσεων του ανταγωνισμού κατά την έννοια των παραγράφων 38 έως 40 των κατευθυντηρίων γραμμών […]».

58 Υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι, στο μέτρο κατά το οποίο, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 53 ανωτέρω, η μεταβίβαση της Brandt Components δεν είχε καμία πραγματική επίδραση στην κύρια αγορά επί της οποίας δραστηριοποιούνταν η FagorBrandt, είναι αναγκαστικά εσφαλμένο το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι, ουσιαστικά, η σώρευση του αντισταθμιστικού αυτού μέτρου και του μέτρου της πενταετούς παύσεως εμπορίας ορισμένων από τα προϊόντα της υπό τη μάρκα Vedette παρείχε τη δυνατότητα περιορισμού των αρνητικών επιπτώσεων που προκάλεσε η χορήγηση της επίμαχης ενίσχυσης στον ανταγωνισμό κατά τρόπο σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας. Αφενός, υπογραμμίζεται συναφώς ότι η Επιτροπή δεν εξέφρασε αλλά ούτε και απέδειξε, με την προσβαλλόμενη απόφαση ή ακόμα και ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, την άποψη ότι η θέσπιση του τελευταίου αυτού αντισταθμιστικού μέτρου αρκούσε αυτή και μόνον ώστε να αμβλυνθούν, κατά τρόπο σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας και με τις επιταγές των παραγράφων 38 έως 40 των κατευθυντηρίων γραμμών, οι αρνητικές επιπτώσεις που προκάλεσε η χορήγηση της επίμαχης ενίσχυσης στον ανταγωνισμό. Αφετέρου, εν πάση περιπτώσει και κατά τη νομολογία που εκτίθεται στη σκέψη 42 ανωτέρω, δεν απόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να υποκαθιστά την Επιτροπή εξετάζοντας αντ' αυτής το ζήτημα αν η θέσπιση του τελευταίου αυτού αντισταθμιστικού μέτρου αρκούσε αυτή και μόνον ώστε να αμβλυνθούν οι αρνητικές επιπτώσεις που προκάλεσε η χορήγηση της επίμαχης ενίσχυσης στον ανταγωνισμό και διατυπώνοντας εικασίες ως προς τα πορίσματα στα οποία θα κατέληγε το θεσμικό αυτό όργανο κατόπιν του εν λόγω ελέγχου.

59 Υπό τις συνθήκες αυτές, και χωρίς να απαιτείται να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί της πρώτης και της τρίτης αιτίασης του έβδομου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, η δεύτερη αιτίαση του σκέλους αυτού που προβάλλουν οι προσφεύγουσες πρέπει να γίνει δεκτή και να κριθεί ότι η μεταβίβαση της Brandt Components δεν συνιστά κατάλληλο αντισταθμιστικό μέτρο.

60 Υπό την επιφύλαξη του προηγούμενου συμπεράσματος, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να εξετάσει επαλλήλως και το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως που προβάλλουν οι προσφεύγουσες.

Επί του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από τη μη συνεκτίμηση των προγενέστερων ενισχύσεων που χορηγήθηκαν αλλά δεν έχουν ανακτηθεί

61 Στο πλαίσιο του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες προβάλλουν δύο κύριες αιτιάσεις, σχετικές με παράβαση της παραγράφου 23 των κατευθυντηρίων γραμμών, όπως την εφάρμοσε η Επιτροπή παραπέμποντας στην απόφαση Deggendorf, σκέψη 10 ανωτέρω. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή παρέλειψε να εξετάσει το σωρευτικό αποτέλεσμα που είχε η επίμαχη ενίσχυση σε συνδυασμό, πρώτον, με την ενίσχυση 44 septies και, δεύτερον, με την παράνομη ιταλική ενίσχυση, εξυπακουομένου ότι οι δύο τελευταίες αυτές ενισχύσεις δεν είχαν ανακτηθεί.

62 Η Επιτροπή αντιτάσσεται προς τις δύο αυτές αιτιάσεις.

63 Το Γενικό Δικαστήριο θα εξετάσει, ως προκαταρκτικό ζήτημα, τη δεύτερη αιτίαση των προσφευγουσών ότι η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει υπόψη το σωρευτικό αποτέλεσμα που είχε η επίμαχη ενίσχυση σε συνδυασμό με την παράνομη ιταλική ενίσχυση.

64 Καταρχάς, υπενθυμίζεται ότι, με την απόφαση Deggendorf, σκέψη 10 ανωτέρω, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η Επιτροπή δεν υπερβαίνει τα όρια της διακριτικής ευχέρειάς της όταν, επιλαμβανόμενη σχεδίου ενίσχυσης την οποία ένα κράτος μέλος σκοπεύει να χορηγήσει σε επιχείρηση, διαπιστώνει ότι η ενίσχυση είναι συμβατή με την κοινή αγορά, υπό την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση θα επιστρέψει προηγουμένως την προγενέστερη παράνομη ενίσχυση, τούτο δε λόγω του σωρευτικού αποτελέσματος των ενισχύσεων αυτών (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Σεπτεμβρίου 2009, T-303/05, AceaElectrabel κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 166 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

65 Εν συνεχεία, υπενθυμίζεται το γράμμα της παραγράφου 23 των κατευθυντηρίων γραμμών, με την υποσημείωση 14 της οποίας η Επιτροπή παραπέμπει στην απόφαση Deggendorf, σκέψη 10 ανωτέρω, το οποίο έχει ως εξής:

«Όταν έχει χορηγηθεί προηγουμένως παράνομη ενίσχυση σε προβληματική επιχείρηση, σε σχέση με την οποία η Επιτροπή έχει εκδώσει αρνητική απόφαση με εντολή ανάκτησης, και δεν έχει λάβει χώρα αυτή η ανάκτηση σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου [88] της συνθήκης ΕΚ […], η αξιολόγηση κάθε ενίσχυσης διάσωσης ή και αναδιάρθρωσης που θα χορηγηθεί στην ίδια επιχείρηση πρέπει να συνεκτιμά, πρώτον, το σωρευτικό αποτέλεσμα των παλαιών ενισχύσεων και των νέων ενισχύσεων και δεύτερον, το γεγονός ότι οι παλαιές ενισχύσεις δεν έχουν ανακτηθεί […]».

66 Επομένως, αφενός, από την απόφαση Deggendorf, σκέψη 10 ανωτέρω, καθώς και από την παράγραφο 23 των κατευθυντηρίων γραμμών προκύπτει ότι η Επιτροπή, στο πλαίσιο εκτιμήσεως της συμβατότητας ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση με την κοινή αγορά, πρέπει, καταρχήν, να εξετάζει το σωρευτικό αποτέλεσμα που έχει η ενίσχυση αυτή σε συνδυασμό με ενδεχόμενες προγενέστερες ενισχύσεις οι οποίες δεν έχουν ακόμα ανακτηθεί. Η εξέταση αυτή δικαιολογείται από το γεγονός ότι τα πλεονεκτήματα που συνεπάγεται η χορήγηση προγενέστερων ενισχύσεων που κρίθηκαν ασύμβατες και δεν έχουν ακόμα ανακτηθεί εξακολουθούν να παράγουν αποτελέσματα στον ανταγωνισμό.

67 Αφετέρου, στην περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή εξαρτά τη χορήγηση της σχεδιαζόμενης ενίσχυσης από την προηγούμενη ανάκτηση μίας ή περισσότερων προγενέστερων ενισχύσεων, δεν υποχρεούται να εξετάζει το σωρευτικό αποτέλεσμα των ενισχύσεων αυτών στον ανταγωνισμό. Η αλληλεξάρτηση αυτή παρέχει τη δυνατότητα να αποφευχθεί το ενδεχόμενο σώρευσης του πλεονεκτήματος που συνεπάγεται η χορήγηση της σχεδιαζόμενης ενίσχυσης με εκείνο των προγενέστερων ενισχύσεων, δεδομένου ότι τα αρνητικά αποτελέσματα που προκάλεσε στον ανταγωνισμό η χορήγηση των προγενέστερων ενισχύσεων εξαλείφονται μέσω της έντοκης επιστροφής των ποσών τους. Συγκεκριμένα, κατά τη νομολογία, η έντοκη επιστροφή ενίσχυσης παρέχει τη δυνατότητα εξάλειψης του αδικαιολόγητου πλεονεκτήματος που παρέχεται στον αποδέκτη της και το οποίο συνίσταται στη μη καταβολή των τόκων που διαφορετικά αυτός θα κατέβαλλε επί του επίμαχου ποσού της συμβατής ενίσχυσης, εάν είχε δανειστεί το εν λόγω ποσό στην αγορά αναμένοντας την απόφαση της Επιτροπής, καθώς και στη βελτίωση της ανταγωνιστικής του θέσεως έναντι των άλλων επιχειρήσεων της αγοράς κατά τη διάρκεια της παρανομίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Φεβρουαρίου 2008, C-199/06, CELF και Ministre de la Culture et de la Communication, Συλλογή 2008, σ. I-469, σκέψη 51).

68 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή, έχοντας διαπιστώσει, με την αιτιολογική σκέψη 48 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι «φαίνεται ότι κανένα στοιχείο δεν αντίκειται στην εφαρμογή της προσέγγισης [που καθιερώνει η απόφαση] Deggendorf, δηλαδή στο να θεωρηθεί η [επίμαχη] ενίσχυση συμβιβάσιμη υπό τον όρο ότι η [καταβολή] της θα ανασταλεί μέχρι την ανάκτηση της ενίσχυσης 44 [septies]», προέβη, με την αιτιολογική σκέψη 50, στις ακόλουθες εκτιμήσεις:

«[…] Η παράγραφος 23 των κατευθυντήριων γραμμών […] υποχρεώνει την Επιτροπή, στο πλαίσιο της εξέτασης μιας ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση, να “λάβει υπόψη, πρώτον, το σωρευτικό αποτέλεσμα της προηγούμενης ενίσχυσης με τη νέα ενίσχυση και, δεύτερον, το γεγονός ότι η προηγούμενη ενίσχυση δεν επιστράφηκε”. Όπως αναφέρεται στην […] υποσημείωση [14] των κατευθυντήριων γραμμών […], η διάταξη αυτή βασίζεται στην […] απόφαση Deggendorf. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η Γαλλία δεσμεύτηκε να ανακτήσει την ενίσχυση 44 [septies] προτού προβεί στην καταβολή της νέας ενίσχυσης. Στην παρούσα απόφαση, η Επιτροπή υποχρεούται, δυνάμει της […] νομολογίας Deggendorf, να μετατρέψει αυτή τη δέσμευση σε προϋπόθεση του συμβιβάσιμου της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης. Με τον τρόπο αυτό, [η Επιτροπή] θα διασφαλίσει ότι δεν υπάρχει σώρευση της προηγούμενης με τη νέα ενίσχυση και ότι η προηγούμενη ενίσχυση θα επιστραφεί. Έτσι, δεν θα είναι πλέον αναγκαίο να ληφθεί υπόψη στην υπόλοιπη αξιολόγηση της νέας ενίσχυσης ούτε το σωρευτικό αποτέλεσμα των ενισχύσεων ούτε η μη επιστροφή.»

69 Στο πλαίσιο αυτό, όσον αφορά ειδικότερα την παράνομη ιταλική ενίσχυση, πρώτον, επισημαίνεται ότι δεν αμφισβητείται ότι, όπως προκύπτει κατ' ουσίαν από την αιτιολογική σκέψη 61 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η ιταλική θυγατρική της FagorBrandt, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, εξακολουθούσε να οφείλει την επιστροφή τμήματος της εν λόγω ενίσχυσης, το οποίο δεν υπερέβαινε το ποσό του ενός εκατομμυρίου ευρώ.

70 Δεύτερον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 50 της προσβαλλομένης αποφάσεως που εκτέθηκε στη σκέψη 68 ανωτέρω, αφενός, κατ' αντιδιαστολή προς την ενίσχυση 44 septies, η Επιτροπή δεν εξάρτησε με την προσβαλλόμενη απόφαση τη χορήγηση της επίμαχης ενίσχυσης από την προηγούμενη επιστροφή της παράνομης ιταλικής ενίσχυσης. Αφετέρου, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη το σωρευτικό αποτέλεσμα που είχε στον ανταγωνισμό το πλεονέκτημα αυτό σε συνδυασμό με το αποτέλεσμα που προκάλεσε η χορήγηση της επίμαχης ενίσχυσης. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του σημείου «6.6. Πρόληψη κάθε υπερβολικής στρέβλωσης του ανταγωνισμού» της προσβαλλομένης αποφάσεως και, ειδικότερα, στην αιτιολογική σκέψη 76 αυτής, η Επιτροπή εξέτασε αποκλειστικά τα στοιχεία που «τείνουν να περιορίσουν τις επιπτώσεις της στρέβλωσης [του ανταγωνισμού]» τις οποίες προκάλεσε η χορήγηση της επίμαχης ενίσχυσης και μόνον. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι τα αντισταθμιστικά μέτρα από τα οποία η Επιτροπή εξάρτησε τη συμβατότητα της επίμαχης ενίσχυσης με την κοινή αγορά, όπως προκύπτει από την

αιτιολογική σκέψη 94 της προσβαλλομένης αποφάσεως, έχουν σχέση με τη στρέβλωση του ανταγωνισμού που προκάλεσε η χορήγηση της ενίσχυσης αυτής και μόνον, χωρίς να έχει συνεκτιμηθεί το σωρευτικό αποτέλεσμα που είχε η εν λόγω ενίσχυση σε συνδυασμό με την παράνομη ιταλική ενίσχυση.

71 Λαμβανομένου υπόψη ότι η Επιτροπή δεν εξάρτησε τη χορήγηση της επίμαχης ενίσχυσης από την ανάκτηση της παράνομης ιταλικής ενίσχυσης, θα όφειλε αναγκαστικά να έχει εξετάσει το σωρευτικό αποτέλεσμα των δύο ενισχύσεων, πράγμα που παρέλειψε να πράξει εν προκειμένω. Η διαπίστωση αυτή ισχύει ακόμα και στην περίπτωση που πρέπει να γίνει δεκτό, όπως εκτίμησε κατ' ουσίαν και η Επιτροπή με την αιτιολογική σκέψη 31 της αποφάσεως περί κινήσεως της διαδικασίας και υποστήριξε, από κοινού με τη Γαλλική Δημοκρατία και τη FagorBrandt, κατά τη διάρκεια της επ' ακροατηρίου διαδικασίας, ότι το θεσμικό αυτό όργανο δεν μπορούσε, δυνάμει της απόφασης Deggendorf, σκέψη 10 ανωτέρω, να εξαρτήσει την εκ μέρους της Γαλλικής Δημοκρατίας χορήγηση της επίμαχης ενίσχυσης από την εκ μέρους της Ιταλικής Δημοκρατίας προηγούμενη ανάκτηση της παράνομης ιταλικής ενίσχυσης.

72 Επομένως, υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως στο πλαίσιο της εξετάσεως που διενήργησε εν προκειμένω όσον αφορά τη στρέβλωση του ανταγωνισμού.

73 Τα επιχειρήματα που προβάλλουν συναφώς τόσο η Επιτροπή όσο και η FagorBrandt και η Γαλλική Δημοκρατία δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση το συμπέρασμα αυτό.

74 Πρώτον, το επιχείρημα που προβάλλει η Επιτροπή με τα έγγραφά της προς απάντηση στις ερωτήσεις που της έθεσε το Γενικό Δικαστήριο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, και σύμφωνα με το οποίο το θεσμικό αυτό όργανο εξέτασε την επίδραση που είχε η επιστροφή του επίμαχου ποσού στη βιωσιμότητα της αναδιάρθρωσης, πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές. Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι η Επιτροπή διαπίστωσε, με την αιτιολογική σκέψη 61 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι, κατά τις γαλλικές αρχές, η επιστροφή της εν λόγω ενίσχυσης «δεν θα έπρεπε να έχει αντίκτυπο στη χρηματοοικονομική κατάσταση του ομίλου» είναι ζήτημα διαφορετικό και ανεξάρτητο από την εξέταση την οποία θα μπορούσε επιπλέον να έχει διενεργήσει η Επιτροπή όσον αφορά το σωρευτικό αποτέλεσμα των επίμαχων ενισχύσεων επί του ανταγωνισμού καθώς και επί των αντισταθμιστικών μέτρων που έπρεπε να ληφθούν ως συνέπεια της ενίσχυσης.

75 Δεύτερον, η Επιτροπή μπορεί μεν να υποστηρίζει με τα έγγραφά της ότι «η πραγματική οικονομική επίδραση [της παράνομης ιταλικής ενίσχυσης] ήταν ελάχιστη», η διαπίστωση όμως αυτή δεν αρκεί για να δικαιολογήσει την παράλειψη συνεκτίμησης του σωρευτικού αποτελέσματος που είχε η επίμαχη ενίσχυση σε συνδυασμό με την παράνομη ιταλική ενίσχυση.

76 Συγκεκριμένα, μολονότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία που παρατέθηκε με τη σκέψη 37 ανωτέρω, η Επιτροπή διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως οσάκις εξετάζει τη συμβατότητα μιας ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση με την κοινή αγορά, το γεγονός ότι το υπολειπόμενο προς επιστροφή ποσό προγενέστερης ενίσχυσης είναι αναλογικώς μικρής σημασίας σε σχέση με τη σχεδιαζόμενη ενίσχυση δεν απαλλάσσει το θεσμικό αυτό όργανο από την υποχρέωση να προβεί στην ανάλυση του σωρευτικού αποτελέσματος που προκαλούν οι δύο ενισχύσεις στον ανταγωνισμό, σύμφωνα με τις επιταγές της απόφασης Deggendorf, σκέψη 10 ανωτέρω. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία που παρατέθηκε με τη σκέψη 42 ανωτέρω, δεν απόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να διενεργεί τον εν λόγω έλεγχο και να διατυπώνει εικασίες ως προς τα πορίσματα στα οποία όφειλε να καταλήξει η Επιτροπή κατόπιν του ελέγχου αυτού.

77 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτή η δεύτερη αιτίαση του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, χωρίς να απαιτείται εξέταση της πρώτης αιτίασης του εν λόγω σκέλους.

78 Κατά συνέπεια, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί χωρίς να παρίσταται ανάγκη να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί των λοιπών έξι σκελών του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ούτε επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως και, ειδικότερα, επί του πρώτου σκέλους του τελευταίου αυτού λόγου, που αντλείται από έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως όσον αφορά την ύπαρξη διαρθρωτικής πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας στην αγορά (βλ. σκέψη 33 ανωτέρω).

Επί των αιτήσεων για τη λήψη μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας

79 Όπως επισημάνθηκε με τις σκέψεις 17 και 19 ανωτέρω, οι προσφεύγουσες υπέβαλαν αίτηση με την οποία ζήτησαν από το Γενικό Δικαστήριο να υποχρεώσει την Επιτροπή να προσκομίσει, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, ορισμένα έγγραφα ή κατηγορίες εγγράφων, αίτηση στην οποία η Επιτροπή αντιτάχθηκε.

80 Στο μέτρο όμως κατά το οποίο, όπως διαπιστώθηκε με τη σκέψη 78 ανωτέρω, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί χωρίς να παρίσταται ανάγκη να εξετασθεί το βάσιμο των αιτήσεων για τη λήψη μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που υπέβαλαν οι προσφεύγουσες, παρέλκει η απάντηση επί των αιτήσεων αυτών, οι οποίες κατέστησαν άνευ αντικειμένου.

Επί των δικαστικών εξόδων

81 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 4, πρώτο και τρίτο εδάφιο, του εν λόγω Κανονισμού, αφενός, τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα και, αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι ο παρεμβαίνων, ακόμα και όταν είναι άλλος από τα κράτη μέλη, τα συμβαλλόμενα στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) κράτη, τα θεσμικά όργανα και την Εποπτεύουσα Αρχή της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ), φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

82 Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά της έξοδα και στα δικαστικά έξοδα των προσφευγουσών, σύμφωνα με το σχετικό αίτημά τους.

83 Η Γαλλική Δημοκρατία και η FagorBrandt, οι οποίες δεν κατέθεσαν υπομνήματα, φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την απόφαση 2009/485/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Οκτωβρίου 2008, σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 44/07 (πρώην N 460/07) που η Γαλλία προτίθεται να χορηγήσει στην επιχείρηση FagorBrandt.

2) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι Electrolux AB και Whirlpool Europe BV.

3) Η Γαλλική Δημοκρατία και η Fagor France φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Φεβρουαρίου 2012.

(υπογραφές)